

Vi-rút gây bệnh Viêm gan C Hepatitis C virus

Vi-rút gây bệnh viêm gan C là gì?

Vi-rút gây bệnh viêm gan C (Hepatitis C virus - HCV) là một bệnh do nhiễm vi-rút gây nên. Bệnh này gây viêm gan và có thể chữa được. Nếu không được điều trị, bệnh có thể tiến triển thành bệnh gan mạn tính, xơ gan, ung thư gan và thậm chí gây tử vong.

Vi-rút gây bệnh viêm gan C lây lan như thế nào?

HCV lây lan chủ yếu qua tiếp xúc máu-với-máu. Những cách chính để lây lan HCV là:

- Dùng chung dụng cụ tiêm chích ma túy như kim tiêm, ống tiêm, ống hút và ống điều
- Dùng chung các vật liệu hoặc dụng cụ chưa tiệt trùng được sử dụng để xăm mình, xỏ khuyên cơ thể, châm cứu hoặc điện phân
- Truyền máu hoặc sản phẩm từ máu, hoặc cấy ghép nội tạng ở các quốc gia nơi nguồn cung máu không được xét nghiệm để phát hiện bệnh viêm gan C. Ở Canada, điều này áp dụng cho máu và các sản phẩm từ máu nhận được trước năm 1992
- Quan hệ tình dục không dùng bao cao su hoặc thô bạo, đặc biệt nếu có tiếp xúc với máu, chẳng hạn như khi có máu kinh nguyệt, vết loét hở, vết cắt hoặc vết thương hoặc dịch cơ thể có chứa máu

Những cách lây lan HCV ít gặp hơn bao gồm:

- Dùng chung các vật dụng chăm sóc cá nhân, chẳng hạn như bàn chải đánh răng, chỉ nha khoa, dao cạo, giữa móng hoặc các vật dụng khác mà có thể có một lượng máu rất nhỏ trên đó
- Từ người mang thai lây sang em bé, trong thai kỳ hoặc quá trình sinh nở

Bệnh này có các triệu chứng gì?

Hầu hết những người nhiễm HCV đều cảm thấy khỏe, không có triệu chứng và có thể không biết mình đã nhiễm HCV. Một số người có thể bị bệnh trong thời gian ngắn với các triệu chứng kéo dài khoảng 6 tuần sau khi bị nhiễm HCV. Bạn có thể hồi phục hoàn toàn sau khi nhiễm HCV và vẫn bị nhiễm lại sau đó.

Các triệu chứng thường gặp nhất của HCV cấp tính có thể bao gồm:

- Sốt
- Mệt mỏi
- Mất cảm giác ngon miệng
- Đau bụng
- Đau khớp
- Nước tiểu sẫm màu
- Phân nhạt màu
- Buồn nôn/mắc ói và nôn/ói
- Vàng da (da hoặc mắt chuyển màu vàng)

Khoảng 75% những người sống chung với HCV sẽ diễn biến thành bệnh HCV mạn tính (suốt đời). Một số người bị HCV mạn tính sẽ diễn biến thành bệnh gan nghiêm trọng. Bệnh này có thể dẫn đến sẹo gan (xơ gan), bệnh thận, tiểu đường loại 2, suy gan, ung thư gan hoặc cần ghép gan.

Tôi làm thế nào để biết mình có bị bệnh viêm gan C hay không?

Bạn có thể bị viêm gan C trong nhiều năm mà không có triệu chứng hoặc cảm thấy mình bị bệnh. Cách duy nhất để biết bạn có bị bệnh viêm gan C hay không là thông qua một xét nghiệm máu. Xét nghiệm kháng thể HCV cho kết quả dương tính có nghĩa là bạn đã hoặc đang bị bệnh viêm gan C. Nếu xét nghiệm kháng thể của bạn cho kết quả dương tính, bạn cần xét nghiệm axit ribonucleic (RNA) để xác nhận xem bạn hiện có HCV hay không.

Vi-rút gây bệnh viêm gan C không lây lan qua đường nào nào?

Bệnh viêm gan C không lây truyền qua sữa mẹ, tiếp xúc thông thường như ôm, hôn, hắt hơi, ho hoặc dùng chung thức ăn hoặc đồ uống.

Người nhiễm HCV có thể cho con bú sữa mẹ một cách an toàn, trừ khi núm vú hoặc quầng vú bị nứt hoặc chảy máu.

Tôi làm thế nào để có thể ngăn ngừa bị nhiễm hoặc lây truyền HCV?

Không có loại vắc-xin ngừa HCV.

Để ngăn ngừa việc lây truyền bệnh viêm gan C, bạn có thể:

- Đi xét nghiệm nếu bạn tham gia vào bất kỳ hành vi nào làm tăng nguy cơ lây truyền HCV trong 12 tháng qua kể từ lần xét nghiệm gần nhất của bạn
- Nói chuyện với (các) bạn tình của bạn về tình dục an toàn hơn và việc xét nghiệm để phát hiện các bệnh nhiễm trùng lây truyền qua đường tình dục và qua đường máu (sexually transmitted and blood borne infections - STBBI)
- Sử dụng bao cao su và tìm hiểu về việc sử dụng bao cao su đúng cách
- Không dùng chung dụng cụ cho ma túy. Sử dụng dụng cụ mới và vô trùng cho mỗi người
- Không dùng chung các vật dụng chăm sóc cá nhân mà có thể dính máu

Tôi nên làm gì nếu tôi tự đâm một cây kim đã qua sử dụng vào người mình?

Hãy làm theo các bước sau:

1. Nếu có thể, hãy giữ vùng bị thương thấp hơn tim để thúc đẩy việc chảy máu
2. Rửa kỹ khu vực đó bằng xà phòng và nước
3. Đến khoa cấp cứu bệnh viện gần nhất ngay lập tức để được chăm sóc

Bệnh do vi-rút viêm gan C gây ra có chữa được không?

Có. Bệnh viêm gan C có thể chữa được. Các phương pháp điều trị kháng vi-rút có tác dụng trực tiếp (direct-acting antiviral - DAA), hiệu quả cao được cung cấp thông qua BC PharmaCare cho tất cả người dân British Columbia sống chung với bệnh HCV.

DAA có thể chữa khỏi bệnh cho hơn 95% số người nhiễm HCV. DAA được dung nạp tốt với ít tác dụng phụ và dễ dùng hơn các loại thuốc cũ (không cần tiêm/chích). Trong 8 đến 12 tuần, hầu hết bệnh nhân đều được chữa khỏi HCV.

Nếu bạn bị HCV mạn tính, bạn nên gặp chuyên gia chăm sóc sức khỏe của mình đều đặn. Trong những lần khám này, bạn có thể khám sức khỏe và làm các xét nghiệm khác để giúp xem gan của bạn đang hoạt động như thế nào. Bạn cũng có thể được chuyển đến một bác sĩ chuyên khoa để xét nghiệm thêm. Việc điều trị sớm có thể ngăn ngừa tình trạng nhiễm vi-rút trở thành một bệnh gan rất nghiêm trọng.

Để ngăn ngừa bệnh gan tốt hơn nữa, bạn nên ngừng sử dụng rượu bia và thực hiện các bước để tránh bị nhiễm các bệnh khác có thể ảnh hưởng đến gan (ví dụ như vi-rút gây suy giảm miễn dịch ở người (human immunodeficiency virus - HIV), bệnh viêm gan B và viêm gan A).

Nếu tôi bị bệnh viêm gan C, tôi có nên nhận vắc-xin cho các bệnh khác không?

Có. Bạn cũng có thể bị nhiễm các loại vi-rút khác gây bệnh viêm gan nếu bạn bị bệnh viêm gan C. Nếu bạn đang sống chung với bệnh viêm gan C, bạn nên được chủng ngừa để ngăn ngừa bệnh viêm gan A, viêm gan B, bệnh phế cầu khuẩn và cúm. Nếu bạn bị nhiễm HCV, bạn sẽ nhận được các loại vắc-xin này mà không phải trả phí từ đơn vị y tế công cộng tại địa phương hoặc chuyên gia chăm sóc sức khỏe của bạn.

Để biết thêm thông tin

Xem các HealthLinkBC files sau đây để biết thêm thông tin:

- [HealthLinkBC File #12d Vắc-xin Cúm Bất hoạt](#)
- [HealthLinkBC File #25a Vắc-xin Ngừa Bệnh Viêm gan B](#)
- [HealthLinkBC File #33 Vắc-xin Ngừa Bệnh Viêm gan A](#)
- [HealthLinkBC File #40b Sống Khỏe với Vi-rút Gây Bệnh Viêm gan C](#)
- [HealthLinkBC File #62b Vắc-xin Polysaccharide Ngừa Bệnh Phế cầu khuẩn](#)

Để biết thêm thông tin về bệnh viêm gan C:

- [Thông tin về Bệnh Viêm gan của Canada](#)
- [Nguồn Hỗ trợ SmartSex – Bệnh Viêm gan C](#)
- [CATIE – Thông tin Cơ bản về Bệnh Viêm gan C](#)
- [Chính phủ Canada – Bệnh Viêm gan C: Phòng ngừa và các nguy cơ](#)

Để biết thêm thông tin về những người nên được xét nghiệm để phát hiện HCV, hãy truy cập [Bệnh Viêm gan C: bạn đã được xét nghiệm chưa?](#)

BC Centre for Disease Control
Provincial Health Services Authority

Để biết thêm các chủ đề của HealthLinkBC File, hãy truy cập www.HealthLinkBC.ca/more/resources/healthlink-bc-files hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương bạn. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., hãy truy cập trang www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi số **8-1-1** (miễn phí). Đối với người khiếm thính và lạng tai, hãy gọi số **7-1-1**. Có các dịch vụ dịch thuật cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.